

RAPORT Z BADAŃ ANKIETOWYCH ZIMA 2020-2021

PACJENCIE! CZY ZASZCZEPISZ SIĘ W APTECE? FARMACEUTO? ZASZCZEPISZ PACJENTA W APTECE?

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Farmaceutyczny
Collegium Medicum w Bydgoszczy

Związek
Zawodowy
Pracowników
Farmacji

Koalicja na rzecz
szczepień w aptekach

Metodologia

ZAŁOŻENIA

- Metoda: ankieta do samodzielnego wypełnienia
- Technika zbierania danych: PharmBook (system w aptekach), media społecznościowe (fora specjalistyczne dla farmaceutów)
- Realizacja: grudzień 2020- styczeń 2021
- Skala odpowiedzi: skala Likerta

PRÓBA

- Farmaceuci: 604
- Pacjenci: 1186
- Struktura próby
farmaceuci: studenci farmacji, właściciele/ kierownicy aptek
pacjenci: przedział wiekowy: 21-80+

CEL BADANIA

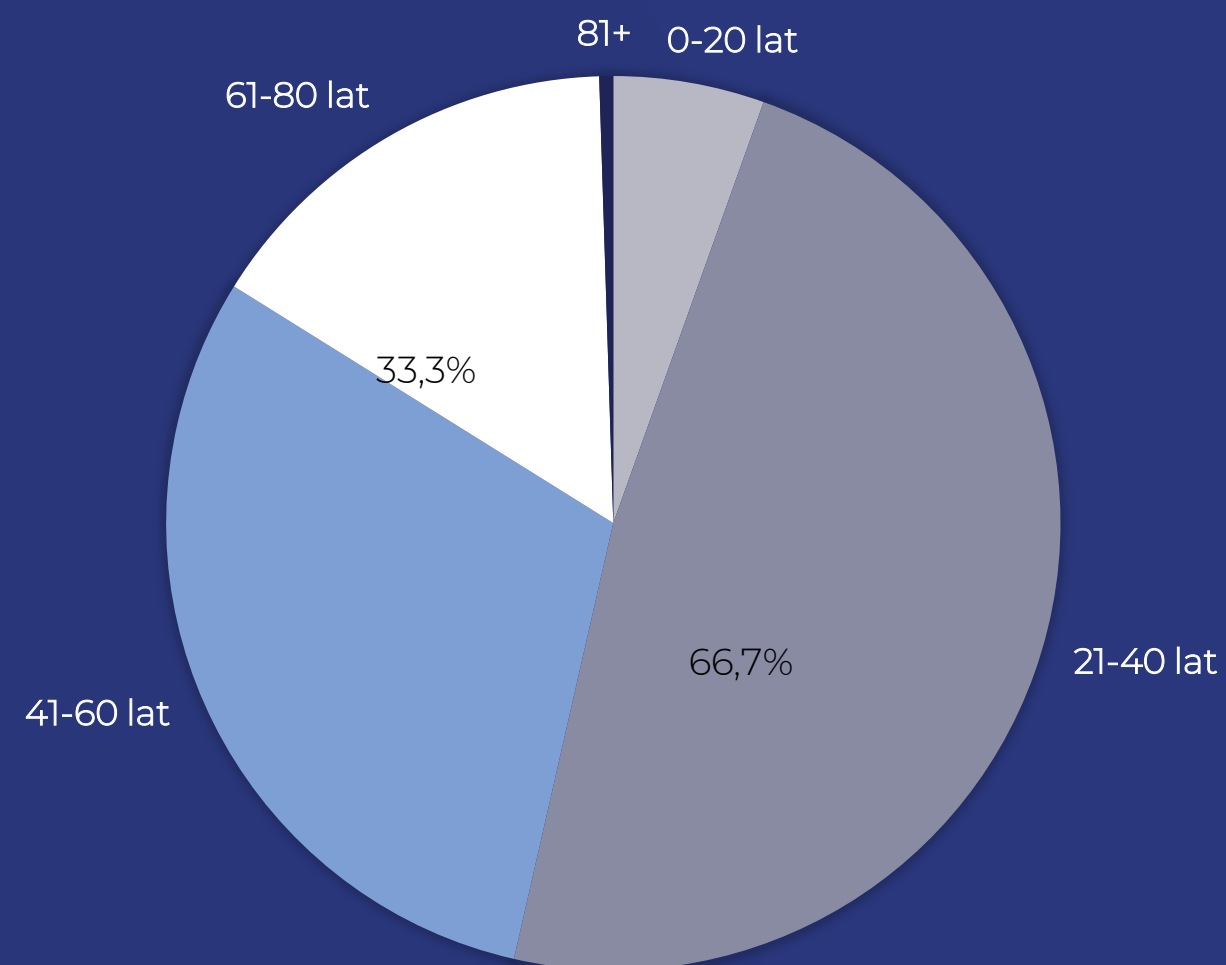

- Poznanie opinii pacjentów na temat wykonywania szczepień przez farmaceutów
- Ocena chęci i gotowości farmaceutów do wykonywania usługi szczepień w aptekach

ZASIĘG BADANIA CHARAKTERYSTYKA POPULACJI

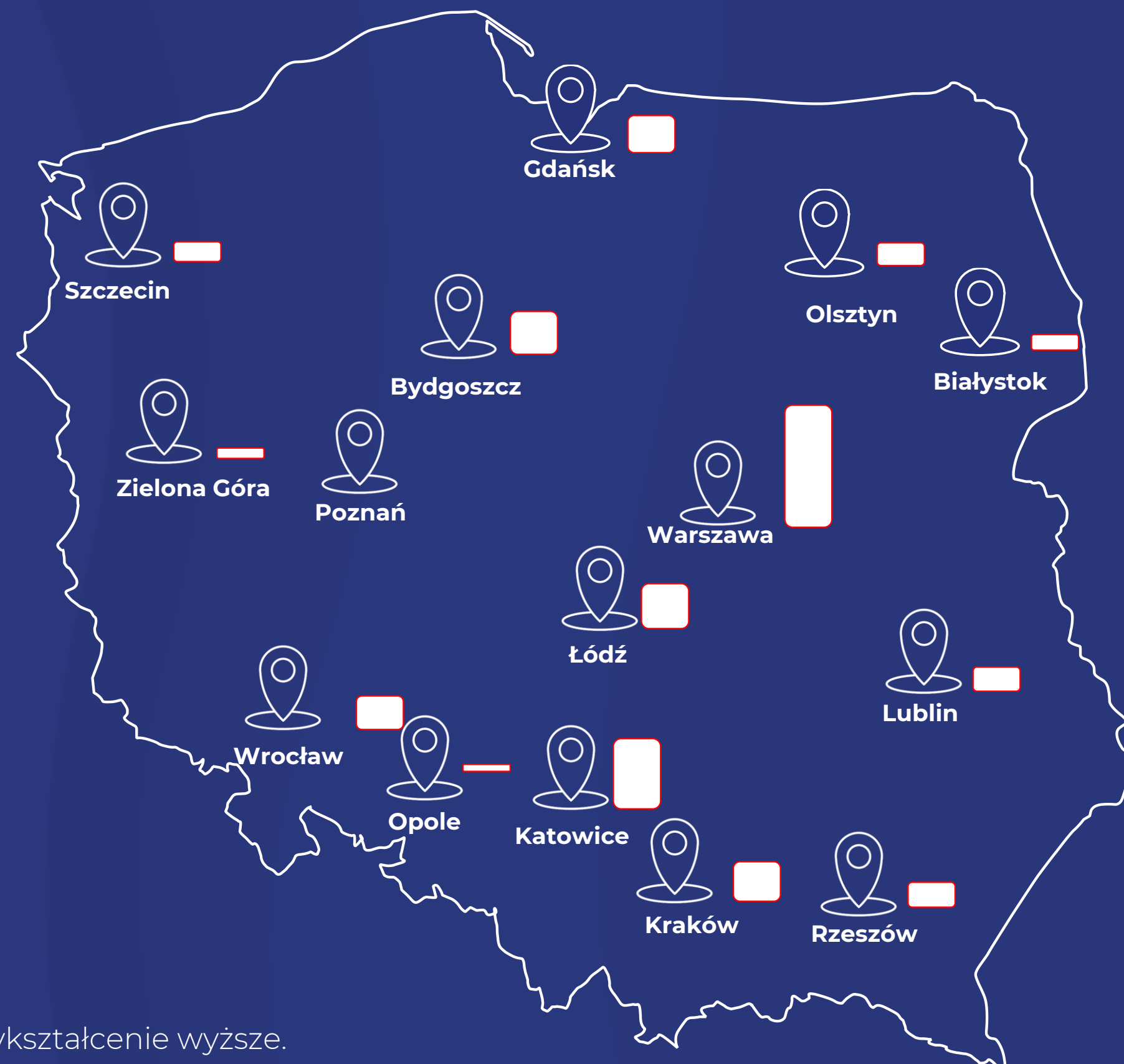
Pacjenci

ROZKŁAD WIEKOWY

Rozkład płci: mężczyźni 33,3%; kobiety 66,7%

W przeważającej większości 69,7% (n=827) respondenci mieli wykształcenie wyższe.

48,0%

Głównym źródłem wiedzy na temat zdrowia są media społecznościowe, strony internetowe, czasopisma, rodzina i znajomi

37,4%

Procent pacjentów, którzy jako jedno ze źródeł swojej wiedzy wskazali farmaceutę

54,0%

Procent pacjentów, którzy jako jedno ze źródeł swojej wiedzy wskazali lekarza pierwszego kontaktu

Praktyka szczepień

Kiedy ostatni raz się szczepiłeś?

- 30,9% (n=367) w latach 2010-2019
- 23% (n=273) w roku 2020
- 17,5% (n=208) przed rokiem 1990
- 12,9% (n=153) w latach 2000-2009
- 12,0% (n=142) w latach 1990-1999

Czy kiedykolwiek byłeś szczepiony na grypę?

- 42,5% (n=504) przynajmniej raz w życiu był szczepionych na grypę

Źródło rekomendacji

- Lekarz -47,9% (n=568)
- Farmaceuta- 30,1% (n=358)

Dlaczego pacjenci nie chcą się szczepić na grypę?

bo szczepiąc się zawsze chorowałam, jak przestałam się szczepić choroby ustąpiły

Uważam że mój organizm sam poradzi sobie z chorobą.

Nigdy nie chorowałam na grypę. Nie widzę potrzeby szczepienia

Bo nie ufam lekarzom. To jest grupa zawodowa, która ślepo czerpie wiedzę z książek bez zastanowienia.

„Jestem przeciwnikiem szczepień, w szczególności na grypę.”

wiem, że lekarz zaleca szczepienia bo taką ma procedurę postępowania gdyż sprzedaje usługi i pośrednio towary

Jest to temat poruszany w wielu publikacjach opartych na badaniach nie tylko w Polsce. Są kraje w których podjęto decyzję o rezygnacji z niej ze względu na powikłania.

Wiem co to profilaktyka zdrowia; wirusy mutują; szczepionki mają skutki uboczne; prawie nigdy nie choruję

Szczepienie przeciwko grypie jest szczepieniem na szczep grypy ubiegło roczny, bądź szczep przewidywany przez firmy farmaceutyczne na następny rok, gdyż wirus grypy szybko się zmienia, dla osób z problemami z odpornością te szczepienia napewno są potrzebne ale dla większości osób są one zbędne, bo jak to powiedział jeden z doktorów pracujących w instytucie immunologicznym przeciętny Polak w ciągu roku i tak nabędzie odporność na szczep grypy na który potem się będzie szczepił

85,0%

Zgadza się ze stwierdzeniem, że apteki są bardziej dostępne dla pacjentów niż apteki

67,0%

Uważa, że szczepienie w aptece byłoby zdecydowanie szybsze niż to wykonane w gabinecie lekarskim, co w opinii większości mogłoby znaleźć odzwierciedlenie w poprawie odporności ludzi na gripę

63,0%

Procent pacjentów, który zgadza się ze stwierdzeniem, że szczepienia są najskuteczniejszym sposobem zapobiegania chorobom wirusowym i jest skuteczniejsze w ratowaniu życia niż leczenie grypy i jej powikłań

Plany szczepień

Jedynie 28% ankietowanych planuje zaszczepić się na grypę w sezonie 2020-2021; a 30,1% w sezonie 2021-2022

Zdecydowanie więcej ankietowanych chce się zaszczepić na COVID-19 (44,1%)

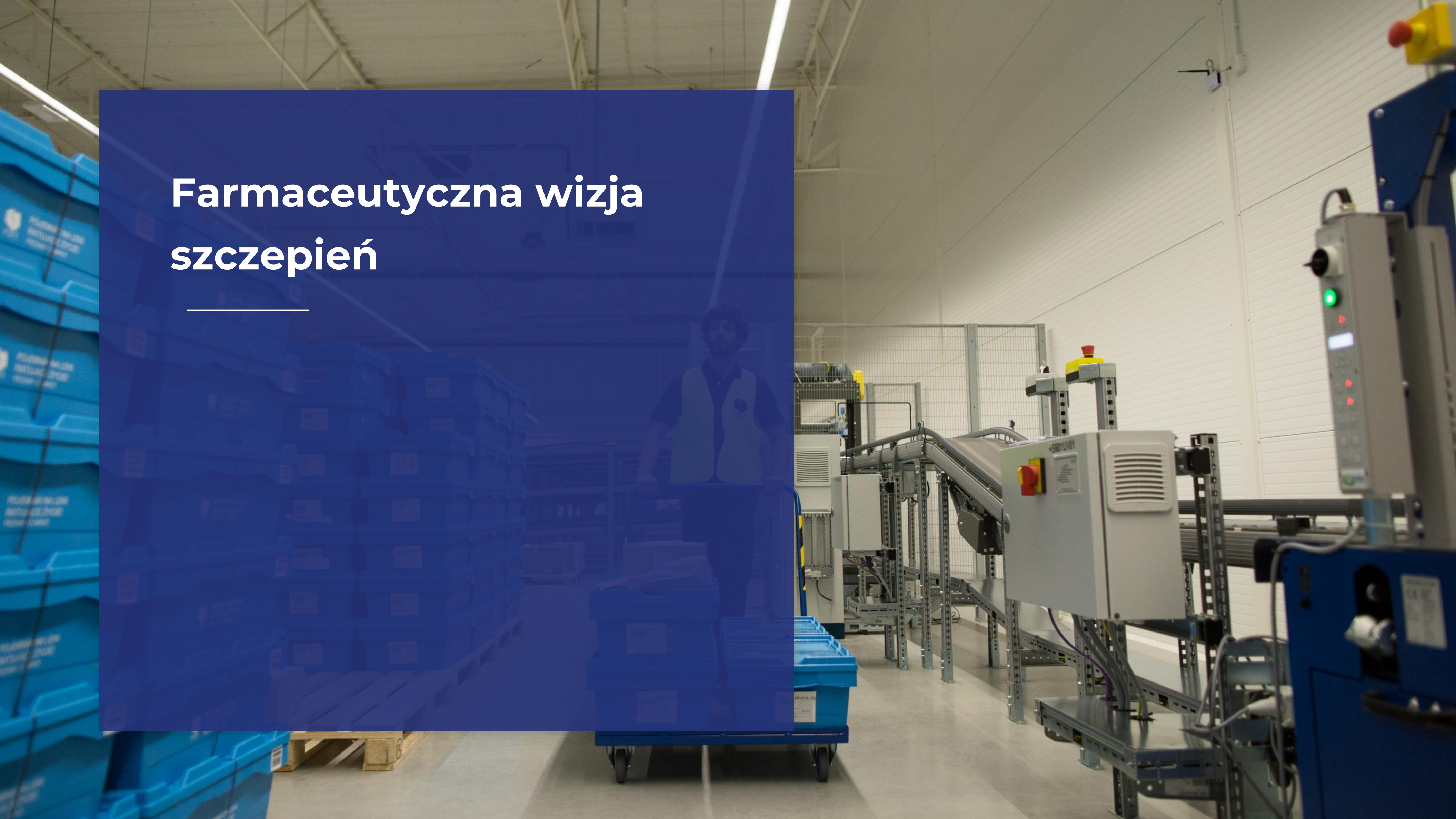
37,2% pacjentów zaufałoby swojemu farmaceutycie w kwestii podania szczepionki.

Farmaceutyczna wizja szczepień

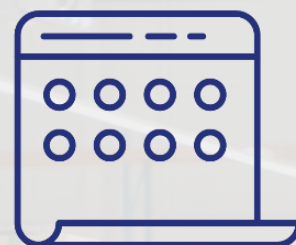

Przygotowanie merytoryczne

Farmaceuci mimo swojego zawodu niechętnie szczepią się na gripę. Wśród ankietowanych ponad połowa 57,6% nie zaszczepiła się ani razu na gripę w ciągu ostatnich 5 lat.

Natomiast 64% ankietowanych uważa szczepienia ochronne za najbardziej efektywny sposób zapobiegania chorobom i powikłaniom.

Mimo tego połowa z nich (49,0%) ocenia swoją wiedzę na temat korzyści wynikających ze szczepienia przeciwko grypie na poziomie wysokim, a co piąty nawet bardzo wysoki.

Połowa ankietowanych uważa, że zwiększenie poziomu wyszczepialności osób starszych jest bardziej efektywne w zapobieganiu zgonom niż leczenie grypy i jej powikłań

Wykonywanie szczepień w aptece

Ile minut może trwać proces zaszczepienia pacjenta?

- 11-20 minut (50,4%)
- 5-20 minut (24,8%)
- 21-30 minut (17,7%)
- Powyżej 30 minut (6,9%)

Komfort wykonywania szczepienia

- 31,4% farmaceutów nie czułoby się komfortowo wykonując tę czynność
- 44,4% czułoby się komfortowo szczepiąc pacjentów powyżej 18 roku życia

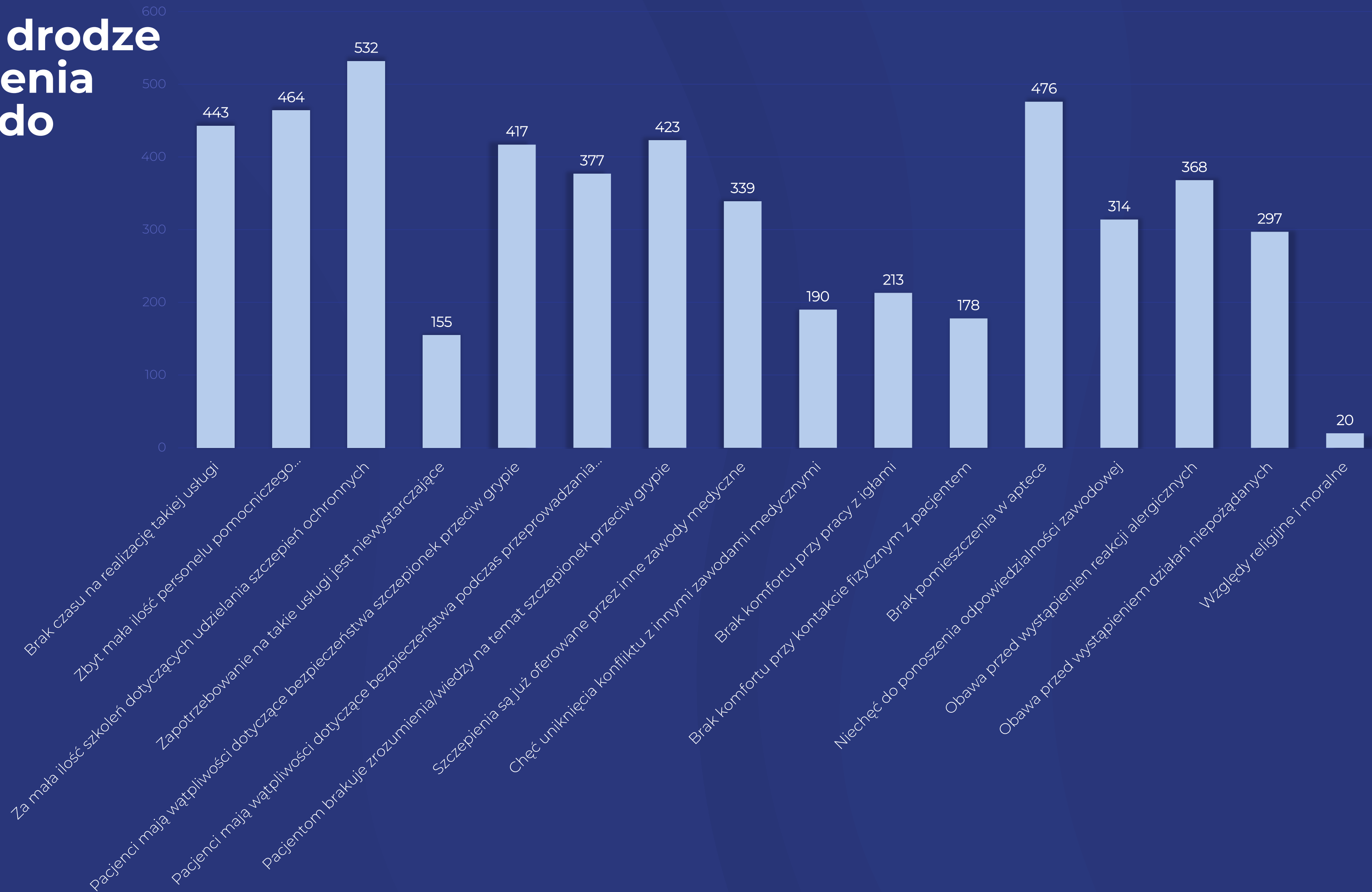
Szczepienia a podniesie prestiżu zawodu farmaceuty

- 70,0% uważa, że wprowadzenie nowej usługi do aptek przyczyniłoby się do budowania dobrego wizerunku i zaufania wśród pacjentów

Bariery na drodze wprowadzenia szczepień do aptek

Podsumowanie

- Farmaceuci potrzebują wsparcia merytorycznego w zakresie wykonywania szczepień
- Posiadają wiedzę i świadomość tego, że zdecydowanie lepiej jest zapobiegać niż leczyć
- Mimo tego, jako grupa zawodowa narażona na zwiększoną liczbę zakażeń, nie poddają się regularnie szczepieniom
- Na obecną chwilę istnieją wiele barier w opinii farmaceutów, które wyhamowują proces wprowadzania szczepień do aptek
- Sami pacjenci chętniej słuchają rekomendacji lekarzy niż farmaceutów w temacie szczepień
- Zbyt niski poziom zaufania do szczepionek przekłada się na niski (w porównaniu do innych krajów) stopień wyszczepienia populacji

**Dziękuję za
uwagę!**